Observera nr 18
DECEMBER 2013
INFORMATION TILL FÖRSAMLINGAR, SAMFÄLLIGHETER OCH STIFT FRÅN SVENSKA KYRKANS ARBETSGIVARORGANISATION OCH FRÅN KYRKOKANSLIET

Inför bokslut och årsredovisning 2013

I detta nummer av Observera lämnas information inför bokslutsarbetet och årsredovisning 2013 såsom nyheter, övrig bokslutsinformation och kommentarer till årets branschanpassning.

Under Ekonomiportalen (Verksamhetsstöd/Ekonomi och Finans) på intranätet publiceras löpande aktuell information. En god ordning kan vara att regelbundet kontrollera om något nytt tillkommit.

Från och med januari 2014 kommer aktuell information kring ekonomi och finans att publiceras via nyhetsbrevet Aktuellt inom ekonomi och finans, se avsnitt 12.

Handläggare:
Ekonom Ann Margaret Dahlström, tel. 018-16 96 73
annmargaret.dahlstrom@svenskakyrkan.se

Ekonom Sari Seppäläinen, tel. 018-16 94 14
sari.seppalainen@svenskakyrkan.se

Ekonom Liselotte Ågren, tel. 018-16 96 76
liselotte.agren@svenskakyrkan.se

Innehåll

Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation
Post: Box 4312, 102 67 Stockholm Telefon 08-737 70 00
arbetsgivare@svenskakyrkan.se www.svenskakyrkan.se/arbetsgivare

Inför bokslut och årsredovisning 2013	1
Branschanpassning 2013	3
Nyheter	3
1 Pensionskostnader och särskild löneskatt	3
2 Begravningsverksamheten	6
3 Internränta 2013	7
4 Omställningsavtalet – avgift till Trygghetsfonden	8
5 Modell för verksamhetsindelning	8
6 Övrigt inför bokslutsarbetet	8
7 Konsekvenser av indelningsändringar	9
8 Verksamhetsuppföljning	10
9 Kommentarer till 2013 års branschanpassning	10
10 Bokföringsnämndens vägledning för upprättande av årsredovisning, K3	14
11 Revision	14
12 Aktuellt inom ekonomi och finans	15
13 Viktiga datum 2014	16

Branschanpassning 2013

Numera finns branschanpassningen endast att hämta under Ekonomiportalen på intranätet och distribueras inte i tryckt version. Du hittar den både under Ekonomi/ KRED och under Ekonomi/Redovisning.

Branschanpassningen är framtagen i syfte att utgöra ett stöd vid upprättande av årsredovisning för samtliga församlingar och kyrkliga samfälligheter inom Svenska kyrkan oavsett storlek och verksamhet. Den anpassning som presenteras ska följas av alla församlingar och samfälligheter.

Nyheter

Branschanpassningen uppdateras årligen för att fånga upp ändringar i lagstiftning eller för att på annat sätt förbättra innehållet i församlingars och samfälligheters årsredovisningar. Under 2013 har inga förändringar trätt i kraft som får konsekvenser för årsredovisningen men följande justeringar har gjorts:

- Dokumentet har genomgått vissa redaktionella förändringar, förtydliganden samt uppdateringar.
- Ett avsnitt har tillkommit med anledning av årets kyrkoval och kommande struktur- och indelningsändringar.

1 Pensionskostnader och särskild löneskatt

1.1 Förmånsbestämd ålderspension 2013

I pensionsavtalet KAP-KL Svenska kyrkan är även den del av premien som är förmånsbestämd försäkringsbar. Kyrkans Pensionskassa har under 2013 ändrat sina faktureringsrutiner avseende den förmånsbestämda ålderspensionen och fakturerar nu detta vid fyra tillfällen per år. Fakturerade premier är definitiva.

Upplupen kostnad

Förmånsbestämd pension faktureras numera så tidigt att kostnaden i normalfallet är känd innan bokslutet färdigställts och årsredovisningen är upprättad. Kostnaden ska då kostnadsföras såsom en pensionskostnad, konto 741X med motkonto Upplupna kostnader konto 2930. Även löneskatt ska beräknas på beloppet, konto 753X/2930.

Avsättning

I de fall bokslutet är färdigställt innan fakturan kommit måste även fortsättningsvis en uppskattning göras av årets kostnad för den förmånsbestämda ålderspensionen. Denna kostnad motkonteras då som avsättning. Även löneskatten motkonteras som avsättning.

I bokslutet för 2013 ska normalt endast 2013 års avsättning för förmånsbestämd ålderspension, FÅP, samt särskild löneskatt för denna finnas kvar på kontot för avsättningar för pensioner. När det finns särskilda skäl, till exempel pågående pensionsutredningar, kan tidigare avsättningar kvarstå.

Kostnaden beräknas schablonmässigt till 37,5 % på lönedelar över 7,5 inkomstbasbelopp, vilket motsvarar en månadslön på 35 375 kr, och bokförs på konto 742X med motkonto 221X. Särskild löneskatt beräknas på avsättningen för förmånsbestämd pensionsrätt och bokförs på konto 753X med motkonto 221X.

Avsättningen kan även grunda sig på en uppskattning med anledning av den senaste fakturan. Denna metod bör tillämpas med viss försiktighet och bygger på att samma förhållanden gäller i allt väsentligt som tidigare år.

För att begränsa effekten av regelverket kring förmånsbestämd ålderspension finns ett premietak som begränsar, maximerar, kostnaden för förmånsbestämd ålderspension till högst 250 000 kr per person och år.

Med anledning av denna begränsningsregel ska ingen avsättning överstiga 250 000 kr exklusive löneskatt per individ för ett enstaka intjänandeår.

Ändring av regler från 2014

Den beslutade förändringen av garantiränta och premiekapningsavgiften (se Observera nr 6 2013) gäller från 2014 och påverkar därmed inte 2013 års bokslut eller årsredovisning.

1.2 Avstämning av FÅP-avsättning 2012

I normalfallet torde faktura avseende FÅP 2012 ha inkommit så att den redovisats som upplupen kostnad i bokslut och årsredovisning 2012. I den händelse att avsättning i stället har gjorts gäller följande:

Fakturerat belopp ska stämmas av mot tidigare gjord avsättning (bokslut och årsredovisning 2012).

Redovisningsmässigt kan avstämningen föranleda en del frågor och här följer förslag på hur avvikelser mellan avsatt och fakturerat belopp kan hanteras.

Bokföring

Slutfakturan/slutfakturorna anländer och konteras 7417/244X. Särskild löneskatt beräknas och bokförs på konto 753X/2514. Observera att ränta kan förekomma och ska bokföras som räntekostnad. Den är inte till någon del en pensionspremie. Den faktiska kostnaden är nu fastställd och det är dags för en avstämning mot tidigare beräknat belopp.

Ta fram underlaget för den utgående avsättningen för FÅP 2012 som finns redovisad i balansräkningen på konto 221X. Underlaget för denna post ska finnas bland bokslutsspecifikationerna.

Återför avsättningen för FÅP genom att kontera beloppet på konto 221X/7417. Den del av avsättningen som avser särskild löneskatt återförs genom kontering på konto 221X/753X.

Saldot på konto 221X ska nu vara noll kronor före årets avsättning.

Övrigt

I de fall en person saknas i fakturaunderlaget men där en avsättning har gjorts bör man kontrollera med Pensionskassans kundtjänst (tel. 020-55 45 35) vad detta kan bero på. Läs även Kompletterande information från Pensionskassan samt KRED. Viktiga nyheter publiceras också på Pensionskassans webbplats.

1.3 Ränta

Kyrkans pensionskassa debiterar i vissa fall kompensationsränta. Detta är en sedvanlig kapitalkostnad och ska inte ingå i underlaget för särskild löneskatt.

1.4 Konsekvenser i årsredovisningen

Om mellanskillnaden mellan beräknade, avsatta pensioner och den faktiskt fakturerade avsättningen gör att årets pensionskostnader är betydligt högre eller lägre än under ett normalår ska förklaring lämnas i personalnoten i årsredovisningen. Om detta skett två år i rad ska istället kommentar lämnas under rubriken Resultat och ställning.

1.5 Särskild löneskatt – deklaration

Underlag för särskild löneskatt är, under året, faktiskt betalda pensionspremier.

Detta innebär att redovisningen inte sker enligt bokföringsmässiga grunder i inkomstdeklarationen utan kostnaden redovisas enligt kontantmetoden. Det räcker därför inte med att fakturan har erhållits utan den ska även vara betald för att beloppet ska ingå i underlaget för särskild löneskatt.

Följande poster påverkar underlaget för särskild löneskatt i inkomstdeklarationen:

- Under året betald premie för avgiftsbestämd ålderspension
- Under året betald premie för förmånsbestämd ålderspension/livränta
- Under året betald premie för riskförsäkring inklusive premiekapningsavgift
- Under året betald avgift för avgiftsbefrielseförsäkring (avgiften 2013 uppgår till 0 %)

1.6 FORA

Styrelsen för AFA Försäkring har fattat beslut om att återbetala inbetalda premier för AGS-KL samt Avgiftsbefrielseförsäkringen avseende år 2005 och 2006. Återbetalningen kommer att ske under 2014 men ska redovisningsmässigt föras till 2013 som fordran.

Återbetalningen bokförs som en kreditering av årets pensionskostnad, konto 7570 Premier för arbetsmarknadsförsäkringar, alternativt fördelas mellan 7571 AGS och 7412 Avgiftsbefrielseförsäkring.

Om återbetalningen uppgår till väsentliga belopp ska posten redovisas som jämförelsestörande post i årsredovisningen.

De enheter som för 2013 tillämpat Modell för verksamhetsindelning 2011 krediterar lämpligen beloppet i verksamhet 630 Gemensamma kostnader och administration. Därmed kommer krediteringen även att indirekt fördelas till Begravningsverksamheten. För övriga enheter fördelas krediteringen till de kostnadsställen där AGS-KL och Avgiftsbefrielseförsäkringen har kostnadsförts tidigare.

Om återbetalning inte erhållits

Om någon återbetalning för åren 2007 och 2008 inte har utbetalats kan detta bero på att en indelningsändring skett efter 2008 och att den juridiska personen som då ansvarade för inbetalningen av premien inte längre finns registrerad. I dessa fall bör FORA kontaktas så att rätt information kan sändas in till FORA och utbetalningen ske. Detta gäller även för den kommande återbetalningen av 2005 och 2006 års premier.

Särskild löneskatt

Arbetsgivarna har betalt särskild löneskatt på avgiftsbefrielseförsäkringen men Skatteverket anser inte, i ett svar till Sveriges kommuner och landsting, att återbetalningen ska reducera underlaget för särskild löneskatt eftersom återbetalningen inte är en sådan post som kan avräknas enligt Lagen om särskild löneskatt. Några av Sveriges kommuner driver dock frågan och ändringar kan därmed ske. Dom är dock inte meddelad ännu.

PwC har fått i uppdrag att utreda frågan för Svenska kyrkans räkning. Ytterligare information kommer att publiceras senare.

2 Begravningsverksamheten

2.1 Ränteberäkning av ackumulerat resultat

Begravningsverksamhetens ackumulerade resultat ska ränteberäknas enligt Modell för särredovisning av begravningsverksamhetens intäkter och kostnader 2008. Underlaget för ränteberäkningen är ett genomsnitt av ingående och utgående ackumulerat resultat ((IB+(IB+ÅR)/2)). Räntesatserna (se även avsnitt 3) meddelas i början av januari 2014 via nyhetsbrevet Aktuellt inom ekonomi och finans (se avsnitt 12).

2.2 Hantering av begravningsverksamhetens resultat 2013

Begravningsverksamhetens resultat ska inte påverka huvudmannens resultat. Församlingens årsresultat ska därför ”rensas” från den resultatpåverkan som begravningsverksamheten haft. Detta sker genom att begravningsverksamhetens resultat elimineras. Rent praktiskt sker denna eliminering genom en ombokning av begravningsverksamhetens resultat via konto 7990, Eliminering av begravningsverksamhetens resultat. Motkonto är balanskonto 1670, Nettofordran, begravningsverksamheten, eller konto 2880, Nettoskuld, begravningsverksamheten. Därigenom blir begravningsverksamhetens totala intäkter och kostnader lika stora och församlingens resultat opåverkat av begravningsverksamheten.

- Om årets resultat i begravningsverksamheten är ett överskott:

  Debet 7990 Eliminering av begravningsverksamhetens resultat
  Kredit 2880 Nettoskuld, begravningsverksamheten

- Om årets resultat i begravningsverksamheten är ett underskott:

  Debet 1670 Nettofordran, begravningsverksamheten
  Kredit 7990 Eliminering av begravningsverksamhetens resultat

Balanskonto 1670 respektive 2880 visar det ackumulerade resultatet av begravningsverksamheten sedan relationsändringen 2000. En post på konto 2880 visar att församlingen har en skuld till begravningsverksamheten på motsvarande belopp. Det innebär att begravningsverksamheten, totalt över åren, har gått med överskott.

Motsatsen gäller om församlingen har en fordran på begravningsverksamheten, konto 1670.

Observera att endast ett av dessa balanskonton ska ha ett utgående saldo. Om det finns utgående saldon på både konto 1670 och 2880 måste detta justeras. En mer detaljerad konteringshjälp för detta finns i Förbundsinfo 4/2004.

Hjälpblankett för begravningsverksamheten

Under Ekonomiportalen på intranätet, Verksamhetsstöd/Ekonomi och finans Ekonomi/Mallar och blanketter finns en hjälpblankett/excelmall med anvisningar och kontohänvisningar för att underlätta beräkningen av begravningsverksamhetens andel av gemensam administration samt ränteberäkning av det ackumulerade resultatet. Modellen finns i två versioner, en för de som redovisar enligt den gamla driftsindelningen och en för de som redovisar enligt Verksamhetsindelning 2011.

Mallen består av ett antal flikar där, i huvudsak, uppgifter ur redovisningen fylls i (flik 1 och 2). I flik 3 visas därefter resultatet före ränteberäkning och i den sista fliken visas den slutliga resultatsammanställningen inklusive gemensam adminis-

tration och ränta på det ackumulerade resultatet samt in- och utgående ackumulerat resultat.

Den ifyllda mallen kan användas som bokföringsunderlag för eliminering av begravningsverksamhetens resultat och (tillsammans med övrigt material) som granskningsunderlag för revisorer och begravningsombud.

Mallen kan endast användas av dem som fullt ut använder sig av Modell för särredovisning av begravningsverksamhetens intäkter och kostnader. Mallen går inte att använda för endast ränteberäkning.

3 Internränta 2013

Samordning av internräntor

Sedan år 2008 samordnas de olika internräntesatserna för materiella anläggningstillgångar, gravskötselskuld, begravningsverksamhetens ackumulerade resultat samt uppräkningsfaktorn för långa fasttidsavtal inom serviceverksamheten. En genomsnittlig reporänta för verksamhetsåret med ett räntegap på 0,5 % mellan in- och utlåningsränta ligger till grund för ränteberäkningen. Valet av referensränta medför att den exakta räntesatsen inte kan fastställas förrän den 1 januari året efter verksamhetsårets utgång.

I normalfallet bör rekommenderade räntesatser användas men huvudmän med extern upplåning för begravningsverksamheten kan istället använda sig av faktisk räntesats för den externa upplåningen.

3.1 Vad ska ränteberäknas?

3.1.1 Materiella anläggningstillgångar och pågående arbete

Församlingar/samfälligheter som är huvudmän är skyldiga att förse begravningsverksamheten med de anläggningstillgångar (byggnader, maskiner, verktyg) som behövs för att utföra den verksamhet som anges i begravningslagen (1990:1144). Huvudmannen får ersättning genom att begravningsverksamheten belastas med kostnader för avskrivningar och för internränta på de av begravningsverksamheten nyttjade anläggningstillgångarnas bokförda värde.

Internräntan beräknas på anläggningstillgångarnas utgående bokförda värde, det vill säga efter årets avskrivningar. Om församlingen/samfälligheten har en anläggningstillgång som finns bokförd som pågående arbete vid årets slut, ska även denna tillgång internränteberäknas.

I de fall det är uppenbart oskäligt att begravningsverksamheten ska betala internränta på en viss anläggningstillgång under ett helt år, kan räntan istället beräknas månadsvis. En sådan metod kan till exempel vara lämplig om församlingen/samfälligheten gjort en mycket stor investering i slutet av året. I de fall räntan beräknas månadsvis bör även avskrivningen ske månadsvis.

3.1.2 Gravskötselskuld (Begravningsverksamheten)

De huvudmän för begravningsverksamheten som har en bokförd gravskötselskuld för fasttids- och allframtidsavtal som är tecknade och påbörjade senast 31 december 1999 tillgodoräknas en intäktsränta på denna skuld. Räntan beräknas på bokfört värde vid årets utgång med internräntesatsen för inlåning.

3.1.3 Gravskötselskuld (Serviceverksamheten) – uppräkning av gravskötselskuld

Enligt KREDs rekommendation Redovisning av gravskötsel ska gravskötselavtal avseende serviceverksamhetens fasttidsavtal som löper längre än tre år samt vi-

lande fasttidsavtal uppräknas årligen. Detta görs för att den bokförda skulden ska ge en rättvisande bild av församlingens åtaganden och framtida kostnader. Uppräkningsfaktorn bestäms till den genomsnittliga reporäntan som gäller för år 2013. Rekommendationen finns att hämta på intranätet under Ekonomi/KRED.

3.1.4 Begravningsverksamhetens resultat

Ränteberäkning av begravningsverksamhetens ackumulerade resultat sker efter fördelning av den gemensamma administrationen och är begravningsverksamhetens sista transaktion för året. Som beräkningsgrund används ett genomsnitt av det ingående och utgående ackumulerade resultatet.

Internräntemodellen:

Utlåning: När församlingen lånar kapital till begravningsverksamheten används en räntesats motsvarande genomsnittlig reporänta + 0,25 procentenheter. (Används till internränta på anläggningstillgångar och genomsnittligt ackumulerade underskott i begravningsverksamheten.)

Inlåning: När församlingen lånar kapital från begravningsverksamheten används en räntesats motsvarande genomsnittlig reporänta – 0,25 procentenheter. (Används till internränta på gravskötselskuld och genomsnittligt ackumulerade överskott i begravningsverksamheten.)

4 Omställningsavtalet – avgift till Trygghetsfonden

Avgiften till Trygghetsfonden (omställningsavtalet) uppgår till 0,1 % för år 2013.

Den faktura som erhölls under 2013 avsåg 2013 års avgifter baserat på föregående års löneunderlag.

Faktureringsunderlaget motsvaras av det löneunderlag som inrapporteras till Kyrkans pensionskassa och uppgiften hämtas därifrån. Avgiften faktureras av Arbetsgivarorganisationen.

5 Modell för verksamhetsindelning

För de församlingar som gått över till Modell för verksamhetsindelning 2011 för internredovisningen avslutas bokslutet på samma sätt som tidigare med undantag för följande två poster:

1. Eliminering av begravningsverksamhetens resultat ska konteras utan verksamhetskod.

2. Årets resultat ska konteras utan verksamhetskod.

Dessa båda poster påverkar endast resultat- och balansräkningen och ska därför inte beaktas i internredovisningen.

6 Övrigt inför bokslutsarbetet

6.1 Återbetalning av särskild löneskatt för uppdragstagare

Som tidigare meddelats (se Förbundsinfo 26/09) finns det en möjlighet att begära återbetalning av särskild löneskatt för uppdragstagare, såsom förtroendevalda, för åren 2003–2007. Under år 2013 kan begäran om återbetalning göras för år 2007 om detta inte tidigare gjorts. I de fall då begäran om återbetalning, omprövning, har skickats in ska denna fordran på Skatteverket bokföras såsom en kortfristig

fordran, konto 1689, i avvaktan på återbetalning. Motkonto blir 7531, Särskild löneskatt för löner och ersättning, som krediteras. Om det råder osäkerhet om återbetalning kommer att ske bör fordran inte redovisas förrän Skatteverket meddelat beslut i ärendet.

6.2 Gränsvärden för jul- och jubileumsgåvor

För julgåvor uppgår beloppet till 450 kr/person inklusive moms och för jubileumsgåvor till 1 350 kr/person inklusive moms. Om beloppet överskrids blir hela gåvan skattepliktig.

6.3 Datum för inkomstdeklaration och extra inbetalning av skatt – fyllnadsinbetalning

Skatteverket har infört nya deklarationstidpunkter. För Svenska kyrkan, som har räkenskapsår 1 januari – 31 december, innebär detta att inkomstdeklarationen ska inlämnas senast den 1 juli 2014. Om inkomstdeklarationens bilagor skickas in elektroniskt är sista datum för inlämnade den 1 augusti 2014. Huvudblankett 3 ska dock lämnas på papper.

Om församlingens inbetalning av F-skatt under året understiger den slutliga skatten bör en extra inbetalning övervägas för att undvika ränta. Sista dagen pengarna ska finnas på skattekontot är 12 februari för belopp över 30 000 kr och 5 maj för belopp under 30 000 kr. Tänk på att det kan ta upp till tre dagar innan pengarna finns på skattekontot.

7 Konsekvenser av indelningsändringar

Efter en sammanslagning av enheter ska alla de ingående enheterna tillämpa samma redovisnings- och värderingsprinciper. Detta innebär att de enheter som genomgått indelningsändringar vid årsskiftet 2012/2013 bör tillämpa samma redovisnings- och värderingsprinciper. En konsekvens kan bli att vissa poster i balansräkningen kan behöva justeras, såsom bokförda värden på fastigheter. Detta kan i sin tur påverka årets resultat.

7.1 Underskottsavdrag vid indelningsändringar

Församlingar och samfälligheter som bedriver skattepliktig näringsverksamhet kan ha ackumulerade underskott av näringsverksamhet, till exempel uthyrning av prästgård. Vid ägarförändringar såsom indelningsändringar finns det begränsningar i avdragsrätt för tidigare års underskott. De ekonomiska enheter som erhåller nytt organisationsnummer måste vara noga med att kontrollera om underskottsavdraget kan överföras till den nybildade enheten. Felaktigt redovisat underskott i inkomstdeklarationen medför skattetillägg oavsett om underskottet utnyttjats eller ej.

Rådgör med revisor eller Skatteverket i Uppsala om det är osäkert vad som gäller för den nya enheten.

7.2 Jämförelser med tidigare år

Den nybildade enheten saknar, av naturliga skäl, jämförelsetal från tidigare år i balans- och resultaträkning, noter och tilläggsupplysningar. Jämförelsevärden bör dock beräknas utifrån de samgående enheternas balans- och resultaträkningar för föregående år och presenteras i jämförelsekolumnen som ”Pro forma”.

Om det under föregående år fanns transaktioner mellan de enheter som gått samman ska dessa elimineras i jämförelsetalen.

Upplysningar om hur jämförelsetalen beräknats ska framgå av Redovisningsprinciper i årsredovisningen. Förslag till text finns under Redovisningsprinciper tillämpliga i vissa fall i branschanpassningen. I förvaltningsberättelsens flerårsöversikt ska samtliga jämförelsetal avse den nya enheten.

För ytterligare information om redovisningsmässiga konsekvenser av indelningsändringar hänvisas till skriften Strukturförändringar 2014 som finns tillgänglig på intranätet.

7.3 Namnbyte

De enheter som byter namn från samfällighet till pastorat eller i de fall då samfälligheten bildar församling vid årsskiftet 2013/2014 ska i sin årsredovisning benämna enheten med sitt nya namn med det gamla namnet inom parentes.

8 Verksamhetsuppföljning

Verksamhetsuppföljning är en del av församlingens/samfällighetens internredovisning som möjliggör uppföljning av verksamhet och ekonomi på verksamhetsnivå. Uppföljning görs mot budgetens innehåll och ska avse uppföljning av både plan för verksamhet och ekonomi.

Verksamhetsuppföljning ska göras av verksamhetsansvariga eftersom det är där kunskapen finns om hur det gick att genomföra verksamhetsplanen och vad eventuella avvikelser beror på. Uppföljningen ska avse både övergripande mål, fastställda av fullmäktige, och verksamhetens egna mål.

Verksamhetsuppföljningen återger vilken verksamhet församlingen bedrivit under året medan årsredovisningens resultaträkning endast berättar om storleken på intäkter och kostnader. Vinst eller förlust i en församling varken mäter eller visar verksamhetens omfattning, till skillnad från ett affärsdrivande företag där vinsten är ett mått på hur väl man har lyckats.

För att verksamhetsuppföljningen ska vara möjlig och meningsfull krävs att verksamhetsplanering har genomförts och att mätbara mål för verksamheten har fastställts. Uppföljning och analys av avvikelser har en central roll och är en viktig del av församlingens styrning av verksamhet och ekonomi. Resultatet av verksamhetsuppföljningen är ett av de viktigaste underlagen i kommande års budgetarbete.

För församlingens arbete är verksamhetsuppföljningen minst lika betydelsefull som årsredovisningen. I en situation av krympande ekonomi är verksamhetsuppföljningen en viktig informationskälla inför prioriteringsbeslut. Den är ett hjälpmedel för att säkerställa ett effektivt och optimalt nyttjande av resurser i de olika verksamheterna samt ett verktyg för att eliminera och reducera risker i en framtid med minskade intäkter på grund av en negativ utveckling av skatteunderlaget.

Mer information finns i KREDs skrift Årsredovisning och verksamhetsuppföljning som finns under Ekonomiportalen under Ekonomi/KRED. Under Ekonomi/Mallar & blanketter finns även en hjälpblankett som kan användas för verksamhetsuppföljning.

9 Kommentarer till 2013 års branschanpassning

Nedan redovisas dels nyheter i branschanpassningen, dels information om specifika områden som av olika anledningar föranleder många frågor.

9.1 Förvaltningsberättelsen

Det är kyrkorådet som avger årsredovisningen. Årsredovisningen är kyrkorådets ekonomiska berättelse över det gångna året där de informerar fullmäktige och öv-

riga intressenter om hur ekonomi har utvecklats under året och hur förvaltningen har skötts. Det är därför nödvändigt att kyrkorådet aktivt deltar i arbetet med att upprätta förvaltningsberättelsen som, tillsammans med övrig ekonomisk information, ska ge en så allsidig och rättvisande bild som möjligt av församlingen/samfälligheten.

Förvaltningsberättelsen ska utformas så att den inleder och kompletterar informationen i resultaträkning, balansräkning, (kassaflödesanalys) och i noter. Målet är att den ska återspegla den enskilda församlingens/samfällighetens verkliga förhållanden. Det är därför viktigt att alla uppgifter som krävs enligt årsredovisningslagen och KREDs rekommendationer finns med.

Förvaltningsberättelsen är indelad i ett antal underrubriker. Samtliga rubriker ska finnas med i årsredovisningen. Om det inte skett något eller finns någon information att föra in under en rubrik ska detta anges.

9.1.1 Information om verksamheten

Det är viktigt att läsaren av årsredovisningen förstår församlingens/samfällighetens uppgift och organisation. Det är inte alltid läsaren känner till Svenska kyrkan, församlingen/samfälligheten och dess verksamhet. Därför ska förvaltningsberättelsen inledas med information om uppgift och verksamhet, kyrklig indelning och rollfördelning, beslutsorganisationen samt väsentliga förändringar i dessa avseenden.

För att ytterligare förstå verksamhetens utveckling och ställning är det värdefullt att lämna information om personalfrågor. Under denna punkt kan information lämnas om gällande avtal som tillämpas, försäkringar och olika typer av policyer.

9.1.2 Flerårsöversikt

Beskrivningen över resultat och ställning i förvaltningsberättelsen ska innehålla en ekonomisk flerårsöversikt.

9.1.3 Framtida utveckling

Tabellen över kyrko- och begravningsavgiftens och den ekonomiska utjämningens utveckling för de närmsta åren har utvecklats och omfattar nu hela den period som budgeten omfattar. Tabellen ska därför omfatta räkenskapsåret samt de tre kommande åren. Förändringen mellan de två första åren ska, som tidigare, anges dels i tkr, dels i procent. För de två tillkommande åren ska uppgiften endast anges i tkr.

Om förändringen är väsentlig ska den kommenteras av kyrkorådet enligt anvisningarna i branschanpassningen.

9.2 Finansiella tillgångar

9.2.1 Nedskrivningar och återföringar

Om de finansiella placeringarna minskat i värde torde nedskrivningar bli aktuella.

Om återföring av tidigare nedskrivning är aktuellt ska detta ske om marknadsvärdet på balansdagen överstiger det bokförda värdet. Återföring kan göras högst till anskaffningsvärde.

Nedskrivning och återföring redovisas i resultaträkningen.

9.2.2 Omsättningstillgångar

Kortfristiga placeringar ska tas upp till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen.

9.3 Tilläggsupplysningar

9.3.1 Noter samt annan information som är obligatoriska endast för större församlingar/samfälligheter

Följande noter är obligatoriska endast för större företag:

- Not 6 Arvode och kostnadsersättning till revisor
- Not 16 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter
- Not 21 Avsättningar
- Not 25 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter
- Kassaflödesanalys

Det är frivilligt för mindre församlingar/samfälligheter att redovisa denna information.

9.3.2 Erhållna gåvor och bidrag (not 4 i branschanpassningen)

Noten 4, Erhållna gåvor och bidrag, lämnar tilläggsupplysningar till både resultat- och balansräkningen. Noten har inte genomgått någon förändring, men nedan ges anvisningar för hantering av de olika posterna.

I balansposten Ändamålsbestämda medel redovisas värdet av ännu ej använda gåvor och andra medel som erhållits till ett visst ändamål. Förändringen av balansposten, det vill säga under året tillkomna och/eller använda medel, redovisas på egen rad i resultaträkningen, Förändring av ändamålsbestämda medel. Enskilda ändamål ska specificeras om de uppgår till väsentliga belopp.

När noten är korrekt ifylld ska

- Resultaträkningen rad Erhållna gåvor och bidrag motsvara summan av specifikationerna över Gåvor och Bidrag
- Posten Förändring av ändamålsbestämda medel i resultaträkningen vara lika med nettot av Erhållna (ändamålsbestämda) gåvor under året och Ianspråktagna gåvor
- Balansräkningens rad Ändamålsbestämda medel motsvara raden utgående värde i noten

Tänk på att följande krav, enligt KREDs rekommendation Redovisning av ändamålsbestämda gåvor, ska vara uppfyllda för att gåvan ska klassificeras som ändamålsbestämd:

- Det ska finnas ett uttalat ändamål
- Ändamålet ska gå att identifiera
- Kostnaden för uppfyllandet av ändamålet ska gå att avgränsa

9.3.3 Arvoden och ersättning till revisorer (Not 6 i branschanpassningen)

Större församlingar/samfälligheter ska uppge den sammanlagda kostnaden för revisorerna och de revisionsföretag där revisorerna verkar. Särskild uppgift ska dessutom anges med en specifikation över hur stor del av ersättningen som avser revisionsuppdraget, revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget, skatterådgivning samt övriga tjänster.

9.3.4 Personal (Not 7 i branschanpassningen)

Noten har förenklats då kravet på redovisning av sjukfrånvaron har tagits bort.

Denna förenkling gäller både mindre och större företag.

De församlingar/samfälligheter som erhållit återbetalning från FORA (se punkt 1.6) kan behöva lämna information angående jämförelsestörande post avseende årets pensionskostnader i noten.

9.3.5 Byggnader och mark (Not 10 i branschanpassningen)

Statliga stöd redovisas som en reduktion på egen rad i uppställningen. Anskaffningsåret redovisas bruttoanskaffningen, det vill säga anskaffningsvärdet före avdrag för statligt stöd. Följande år ingår reduceringen i Ingående ackumulerade anskaffningsvärden, det vill säga nettoanskaffningen. Som kompletterande information till raden Ingående ackumulerade anskaffningsvärden redovisas summan av tidigare års erhållna statliga stöd.

Kravet på att redovisa taxeringsvärdet för fastigheter har upphört.

9.3.6 Inventarier, verktyg och installationer (Not 11 i branschanpassningen)

Statliga stöd redovisas som en reduktion på egen rad i uppställningen. Anskaffningsåret redovisas bruttoanskaffningen, det vill säga anskaffningsvärdet före avdrag för statligt stöd. Följande år ingår reduceringen i Ingående ackumulerade anskaffningsvärden, det vill säga nettoanskaffningen. Som kompletterande information till raden Ingående ackumulerade anskaffningsvärden redovisas summan av tidigare års erhållna statliga stöd.

9.3.7 Värdepappersinnehav (Not 14 i branschanpassningen)

Värdepapper som är onoterade anges på egen rad (exempelvis aktier i Kyrkans Försäkring AB, bostadsrättsinnehav eller andelar i vindkraftspark). Observera att så kallade strukturerade produkter kan förekomma bland både noterade och onoterade värdepapper.

9.4 Årsredovisning – fastställande

Fullmäktige beslutar om ansvarsfrihet för kyrkoråd, kyrkonämnd och övriga eventuella nämnder förutom valnämnden (KO 3:6)

På fullmäktiges sammanträde är det en god ordning att ärendena föredras i nedan angiven ordning:

1. Behandling av verksamhetsuppföljningen
2. Kyrkorådets genomgång av årsredovisningen
3. Uppläsning av revisionsberättelsen
4. Fastställelse av årsredovisningens resultat- och balansräkning
5. Beslut om ansvarsfrihet

9.5 Inrapportering till Bolagsverket

De församlingar och samfälligheter som klassificeras som större företag ska sända in årsredovisningen till Bolagsverket senast den 30 juni året efter räkenskapsåret. För dem som detta är aktuellt för återfinns en mer utförlig beskrivning med tips och rekommendationer knutna till årsredovisningens offentliggörande i branschanpassningens bilaga 2.

För definition av begreppet ”större företag” hänvisas till branschanpassningen.

10 Bokföringsnämndens vägledning för upprättande av årsredovisning, K3

Bokföringsnämnden (BFN) har under ett antal år arbetat med att ta fram samlade regelverk, allmänna råd, för olika företag. Huvudregelverket, K3, är ett principbaserat regelverk som är tvingande för alla företag som definieras som stora. Övriga företag kan välja något av de andra K-regelverken såsom exempelvis K2.

För de associationsformer där BFN ännu inte gett ut ett K-regelverk gäller tillsvidare nuvarande regler. Bokföringsnämnden avser att anpassa K2 för även andra associationsformer, till exempel registrerade trossamfund. K2 är ett mer regelstyrt regelverk med vissa förenklingar men också vissa inskränkningar.

I dag tillämpar hela Svenska kyrkan samma redovisning och värderingsprinciper oavsett församlingens/samfällighetens storlek. Från 1 jan 2014 omfattas alla de ekonomiska enheter som definieras som stora av K3-regelverket. KRED har därför berett frågan om alla ekonomiska enheter bör tillämpa K3-regelverket för att uppnå enhetlighet. KRED har beslutat att rekommendera att mindre ekonomiska enheter, i avvaktan på ett K2-regelverk för trossamfund, fortsätter enligt nuvarande regler.

KRED bereder identifieringen av konsekvenser i och med övergången till K3 för redovisning och årsredovisning i de stora församlingarna/pastoraten. Detta arbete kommer att resultera i anvisningar och instruktioner om vilka förändringar som blir nödvändiga för att följa K3-regelverket.

11 Revision

Sedan 2011 gäller av ISA, International Standards on Auditing som tillämpning för de auktoriserade revisorerna. Ett arbete pågår inom FAR, Föreningen auktoriserade revisorer, kring ändringar i revisionsberättelsen samt andra konsekvenser som förändringen kan medföra. I skrivande stund är inga beslut fattade kring dessa förändringar men ändringarna påverkar inte det praktiska bokslutsarbetet eller upprättandet av årsredovisningen. På sikt kan det bli aktuellt med en delad revisionsberättelse.

Sedan 1 juli 2013 gäller nya regler kring auktorisation av revisorer som i korthet innebär att övergångsreglerna för godkänd revisor med revisionsexamen har upphört. De revisorer som innehaft denna titel är numera klassificerade som auktoriserade revisorer.

Vem ska granska 2013 års årsredovisning?

Granskningen av 2013 års årsredovisning görs av det avgående revisorskollegiet – uppdraget är att granska 2013 års räkenskaper även om mandatperioden upphör vid årsskiftet. Under de första månaderna 2014 kommer församlingen/pastoratet därmed ha två olika team för revisionen, de som valts till och med 2013 och de som valts från och med 2014. I det ”gamla” revisionsteamet finns inget ansvar att granska verksamheten under 2014 utom för de uppgifter som lämnas i årsredovisningen.

Årsredovisning och revision vid indelningsändringar

Vid indelningsändringar där flera tidigare självständiga enheter bildar en ny enhet från 1 januari 2014 ska bokslut genomföras, årsredovisning upprättas och revision ske i samtliga tidigare självständiga enheter.

Årsredovisningen ska undertecknas av styrelsen, som vid denna övergång kommer att vara kyrkorådet i den nya församlingen/det nya pastoratet. Det innebär att kyrkorådet kan få underteckna flera olika årsredovisningar detta första år. Varje enhets resultat- och balansräkning ska därefter fastställas av det nya kyrkofullmäktige. Eventuellt straff- eller skadeståndsansvar på grund av ekonomisk skada avser dock den styrelse som satt ansvarig under 2013, inte den styrelse som påtecknar årsredovisningen 2014.

12 Aktuellt inom ekonomi och finans

Från årsskiftet upphör Observera som publikation (se Observera nr 15 2013). För information kring aktuella ekonomi- och finansfrågor kommer ett nyhetsbrev att ersätta nuvarande informationskanal och därmed bli ett komplement till det som publiceras under Ekonomiportalen på intranätet. Nyhetsbrevet kommer att heta Aktuellt inom ekonomi och finans. Det kommer att skickas ut till samtliga ekonomiska enheter inom Svenska kyrkan utan förhandsanmälan under första halvåret 2014, därefter måste en aktiv anmälan ske. Prenumerationen kan kopplas till församlingens e-postadress men det är därutöver även möjligt att prenumerera till sin egen e-postadress. Anmälan sker genom att anmäla e-postadressen på intranätet, se fliken Verksamhetsstöd/Ekonomi och finans. Ingen inloggning krävs. Det är möjligt att anmäla både anställda och förtroendevalda.

13 Viktiga datum 2014

31 januari	Sista dag för inrapportering av kontrolluppgifter till Skatteverket
31 januari	Sista dag för inrapportering av pensionsgrundande underlag till Svenska kyrkans Pensionskassa
12 februari	Förfallodag för extra inbetalning av F-skatt om underskottet för inbetald skatt överstiger 30 000 kr för räkenskapsår 2013, taxering 2014.
28 februari	Sista dag för rapportering av verksamhetsstatistik
12 mars	Förfallodatum för underskott av slutlig skatt (restskatt) för taxering 2013 (räkenskapsår 2012)
28 mars	Sista dag för inrapportering till kyrkobyggnadsregistret
30 april	Sista dag för inrapportering av ekonomisk redogörelse
30 april	Sista dag för kyrkorådets fastställande av årsredovisningen
30 april	Sista dag för överlämnande av årsredovisningen till revisorerna
5 maj	Förfallodag för extra inbetalning av F-skatt om beloppet understiger 30 000 kronor för räkenskapsår 2012
1 juli	Sista datum för inlämnade av inkomstdeklaration (papper)
	eller
1 augusti	Sista datum för inlämnande av inkomstdeklaration (bilagorna inlämnas elektronisk)

Förteckning över utgivna Observera 2013

Nr 1 Ny taxa för begravningsclearing, januari
Nr 2 Återlämnade gravrätter, nedlagda gravstenar och samarbete med Sveriges släktforskare, januari
Nr 3 Förslag till nytt tjänstepensionsavtal för Svenska kyrkan, januari
Nr 4 Internränta år 2012, januari
Nr 5 Budgetförutsättningar 2014, april
Nr 6 Ökade kostnader för tjänstepension och premiekapning 2014, maj
Nr 7 Kollektivavtalet för Svenska kyrkans 22 000 anställda är klart, juni
Nr 8 Arbetsordningar, augusti
Nr 9 Generella biotopskydd på begravningsplatser, augusti
Nr 10 Ny lön vid förflyttning, september
Nr 11 Organisatoriska förändringar, september
Nr 12 Inför val av revisor, september
Nr 13 Allmänna reklamationsnämnden har beslutat i ett gravskötselärende, oktober
Nr 14 Rekrytering av personal till kyrkogården, november
Nr 15 Observera om Observera, november
Nr 16 Delning av aska efter avliden, december
Nr 17 Nytt bilersättningsavtal, BIL 14, december
Nr 18 Inför bokslut och årsredovisning 2013, december